

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет Економічний

(назва)

Кафедра Економіки, підприємництва та управління підприємствами

(назва)

ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

підготовки бакалаврів

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

(шифр і назва напрямку)

Дніпро -2017 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Тімар Інна Валентинівна, старший викладач кафедри економіки, підприємництва та управління підприємствами.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю
«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

«25» квітня 2017 року, протокол № 8

ВСТУП

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» складена відповідно до Освітньо-професійної програми за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, що затверджена Вченою радою Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (протокол від 26 квітня 2017 р. № 12).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, типи, інструменти лідерства та забезпечення тривалого ділового партнерства у підприємницькій діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки:

Теоретичною базою вивчення дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» є «Економіка підприємства», «Економіка підприємств сфери послуг», «Менеджмент», «Маркетинг», «Основи підприємницької діяльності», «Оподаткування суб'єктів господарювання».

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи функціонування підприємств туристичного бізнесу.

Змістовий модуль 2. Економічні аспекти діяльності підприємств туристичного бізнесу.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» є формування у студентів сучасного економічного мислення щодо відповідних тенденцій розвитку туризму в Україні та світі, розуміння проблем управління підприємствами туристичного бізнесу та опанування навичок їх практичного розв'язання.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» є ознайомлення з історією та основними тенденціями сучасного розвитку світового та національного туризму; опанування основних положень нормативно-законодавчої бази функціонування туристичного бізнесу в Україні; виділення особливостей елементів ресурсного потенціалу, формування витрат, фінансових результатів діяльності та ціноутворення на підприємствах туристичного бізнесу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- визначення сутності та соціально-економічного значення розвитку туристичного бізнесу в Україні;
- специфічні особливості господарської діяльності підприємств туристичного бізнесу;
- понятійний апарат та особливості управління формуванням доходів,

та прибутку на підприємствах туристичного бізнесу;

- методичні основи ціноутворення, управління витратами підприємств готельного бізнесу;

вміти:

- користуватися спеціальною та науково-методичною літературою;
- використовувати інформаційні та нормативно-правові джерела;
- виділяти основні тенденції розвитку туристичного бізнесу в Україні та світі;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин/ 4,0 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи функціонування підприємств туристичного бізнесу.

Тема 1. Туризм в економічній системі світу та України

Передумови виникнення й розвитку туризму. Туристичний бізнес як економіко-технологічна система.

Тема 2: Місце економічної стратегії в управлінні туризмом

Сутність і роль підприємницької стратегії в розвитку туристичного бізнесу. Види базових економічних стратегій діяльності підприємств. Процес обґрунтування економічної стратегії підприємства та розробка стратегічних альтернатив. Механізми економічного управління туристичним бізнесом. Комерційний розрахунок у системі економічного управління підприємствами

Тема 3. Формування та реалізація туристичного продукту

Потік туристів - основа комплектування туристичного продукту. Місце реалізації туристичного продукту (послуг) в економіці суб'єктів туристичного бізнесу. Класифікація планів реалізації туристичних послуг (тур продукту). Методи планування продажу туристичного продукту й окремих послуг. Оцінювання запасу фінансової міцності підприємства

Змістовий модуль 2.

Економічні аспекти діяльності підприємств туристичного бізнесу.

Тема 4: Виробнича програма підприємств туризму

Виробнича програма туристичного оператора: сутність і структура. Принципи та етапи розробки виробничої програми туристичного оператора.

.Тема 5: Джерела формування та напрямки використання доходу туристичних підприємств

Сутність і роль доходу підприємств туристичного бізнесу. Економічний механізм формування й розподілу доходу. Стратегія формування доходу підприємств. Політика оптимізації доходу туристичних підприємств.

Тема 6: Поточні витрати та формування цін на туристичні послуги

Сутність і структура витрат на формування та реалізацію турпродукту. Калькуляція собівартості і цін на туристичний продукт. Планування витрат туристичних підприємств.

Тема 7: Система формування і розподілу прибутку туристичних підприємств

Сутність, види та джерела отримання прибутку в туристичному бізнесі. Показники прибутку та рентабельності підприємств туристичного бізнесу. Стратегія економічного управління прибутком підприємств. Економічне управління формуванням і розподілом прибутку підприємств.

3. Рекомендована література

3.1. Базова література:

1. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу. Навчальний посібник / Л. П. Дядечко. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
2. Мальська М. П. Економіка туризму: теорія та практика: підручник / М. П. Мальська, М. Й. Рутинський, С. В. Білоус, Н. Л. Мандюк. – К.: ЦУЛ, 2014. – 544 с.
3. Мальська М. П. Основи туристичного бізнесу: навчальний посібник / М. П. Мальська, В. В. Худо, В. І. Цибух. – К.: Знання, 2005. – 241 с.
4. Мальська М. П. Планування діяльності туристичних підприємств: Навч. посіб. / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К.: Знання, 2005. – 241 с.
5. Скобкин С. С. Экономика гостиничного, ресторанного и туристского предприятия / С. С. Скобкин. – М.: Российская Экономическая Академия им. Г. В. Плеханова, 2009. – 272 с.

3.2. Додаткова література:

1. Андренко І.Б. Фінансово-економічний аналіз підприємств туризму: підручник / І.Б. Андренко, Н.М. Влащенко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 308 с.
2. Балашова Р.І. Організація діяльності туристичного підприємства: Навч. посіб. / Р.І. Балашова. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 184 с.
3. Городня Т.А. Економіка туризму: теорія і практика: Навчальний посібник / Т.А. Городня, А.Ф. Щербак. – К.: Кондор-Видавництво, 2012. – 436 с.
4. Мамонов К. А. Конспект лекцій з дисципліни «Стратегічний аналіз» (для студентів 5 курсу денної і 6 курсу заочної форм навчання спеціальності 8.03050901 «Облік і аудит») / К. А. Мамонов, М. В. Кадничанський; Харк. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 111 с.
5. Мальська М.П. Організація та планування діяльності туристичних підприємств: теорія та практика: Навчальний посібник / М.П. Мальська, О. Ю. Бордун. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

6. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва. Навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, – 2007. – 300 с.
7. Ткаченко Т.І. Економіка готельного господарства і туризму: Навч. посібник / Т.І. Ткаченко, С.П. Гаврилук. – К.: КНТЕУ, 2010. – 179 с
8. Тягунова Н. М. Основи організації туристичного бізнесу: кредитно-модульний курс. [текст] навч. посіб./ Н. М. Тягунова, О. А. Спориш, Л. В. Іржавська. – К.: Центр учбової літератури, 2014. – 130 с.

3.3. Методичні рекомендації:

1. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» . – додається в НМКД.
2. Методичні матеріали до практичних занять з дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» – додається в НМКД.

3.4. Інформаційні ресурси:

Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).

Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського - www.biblvernad.org.ua

Закони України – <http://meta-ukraine.com>

Верховна Рада України – <http://www.rada.kiev.ua>

Міністерство освіти та науки України – <http://www.education.gov.ua/>

Науково-методичні центри: вищої освіти, середньої освіти, професійно-технічної освіти, головний інформаційно-обчислювальний центр Міносвіти і науки України – Колишній Інститут змісту і методів навчання – <http://www.ictme.edu-ua.net/>

Офіційний сайт Верховної Ради України / www.rada.gov.ua

Офіційний сайт Міністерства економіки України / www.me.gov.ua

Офіційний сайт Державного комітету статистики України / www.ukrstat.gov.ua

Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського / www.biblvernad.org.ua

<http://www.aib-world.org/trademission.shtml>

<http://www.bcemag.com>

<http://www.economist.com>

<http://www.ibisa.Bizland.com>

Освітні ресурси України – <http://meta-ukraine.com/topics.asp?t=12>

Освіта в Україні – Інтернет-сервіс для установ освіти України – <http://www.edu-ua.net/>

Українські навчальні та наукові інститути – <http://www.ukma.kiev.ua/ICC/wwwscint.html>

Міжнародна освітня та ресурсна мережа – <http://www.kar.net/-iearn>

Українська преса в Інтернеті – <http://UAMedia/visti.net/link/>

Наукові журнали – <http://www.karelia.ru/psu/-eflov/online/e.html>

Бібліотечний світ України – www.ukrlib-world.kiev.ua

Бібліотеки світу – <http://staffweb.library.van-derbilt.edu/breeding/>
Національна бібліотека України ім. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
Наукова бібліотека НаУКМА – <http://www.ukma/kiev.ua/ukmalib>
Державна освітянська бібліотека України – <http://www.edu-ua.net/library/>
Загальнодоступні російські електронні бібліотеки – <http://www.ore.ru/-patrikev/liblib/liblist.htm>
Бібліотека Мошкова – <http://www.lib.ru>
«Лавка языков» - www.russ.ru
Український літературний журнал – <http://ukrlit.iscool.net/>
"Український Центр" - освітньо-інформаційний ресурс Бібліотека. Форум. Галерея. Блог. <http://www.ukrcenter.com>
Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua>
Обласна універсальна наукова бібліотека (м. Кіровоград) <http://library.kr.ua>
Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. <http://library.tu.edu.te.ua>

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумкова атестація з навчальної дисципліни «Економіка підприємств туристичного бізнесу» – залік

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Діагностика знань студентів здійснюється з допомогою:

- 1) усних опитувань на практичних заняттях;
- 2) письмових контрольних робіт;
- 3) письмових тестових завдань;
- 4) виконання реферативних завдань.

Критерії успішності

Оцінки «зараховано» (А) заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений (ознайомлена) з основною і додатковою літературою. Зазвичай, оцінка «відмінно» ставиться студентам, які засвоїли основні поняття та принципи сучасної економічної теорії, вільно оперують економічними категоріями та інтерпретують графічні економічні моделі, усвідомлюють зв'язки між основними економічними явищами та процесами, творчо та коректно використовують їх при розв'язанні задач.

Оцінки «зараховано» (В, С) заслуговує студент (студентка), який (яка) виявив (виявила) повне знання навчального матеріалу, успішно виконав (виконала) передбачені програмою завдання, засвоїв (засвоїла) рекомендовану

основну літературу. Як правило, оцінка «добре» виставляється студентам, які засвідчили системні знання понять та принципів економічної теорії і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінки «зараховано» (Д, Е) заслуговує студент, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково впорався з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної літератури. Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили суттєві помилки в усних відповідях та при виконанні завдань контрольних робіт, мали серйозні труднощі у спробах усунути ці помилки самостійно.

Оцінка «незараховано» (FX) виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою. Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, у яких відсутні знання базових положень сучасної економічної теорії або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.